Høringssvar fra USN Friluftsliv, Campus Bø.

Vi har tidligere sendt inn høringssvar knyttet til opprusting av eksisterende kraftverk ved Oterholt, og beskrevet bekymringer knyttet til vår egen bruk av området, samt mulige konsekvenser for utøvelse av friluftsliv og naturopplevelse. I tillegg har vi påpekt at det bør gjøres grundige vurderinger, basert på et solid kunnskapsgrunnlag knyttet til opprustingens konsekvenser for friluftsliv og allmennhetens ferdsel og opplevelse i området.

Vi ønsker fortsatt å benytte anledningen til å påpeke (som Statsforvalteren har gjort) at deler av kunnskapsgrunnlaget er 10 år gammelt – og at mange viktige perspektiver og vurderinger fra høringsuttalelser i tidligere konsesjonssaker for samme område ikke er tatt i betraktning. I tillegg ønsker vi å få klarlagt hvordan den planlagte minstevannføringen faktisk blir, og få utredet hvilke konsekvenser dette kan få for bruk og opplevelse av elveløpet fra terskelen ovenfor Oterholtfossen og til utløpet.

Minstevannføring

Vannføringen i Oterholtfossen er avgjørende for opplevelsesverdien av fossen og området rundt. Oterholtfossens opplevelsesverdi er direkte knyttet til vannføringen, noe som også er tydelig dokumentert i tidligere konsekvensutredninger og høringer.

I tillegg kan lav minstevannføring få miljømessige konsekvenser på elvestrekningen fra overløpsterskelen og til utløpet.

Vi stiller oss spørrende til hvordan minstevannføringen slippes, og om detaljplanen tar hensyn til 95-persentilen for slipp av minstevannføring i hovedløpet. Som det fremgår av detaljplanen, planlegges slipp av minstevannføring i tre ulike løp: mølleløpet, hovedløpet og i sidebekken. I detaljplanen beskrives:

1. *Spor i terskel i Bøelva: bredde 3 meter og høyde 0,3 m. Slipp ved vannstand 86,3 moh: 1,0 m³/s.*
2. *Rør DN400 i vegg mot mølleløpet: slipp ved vannstand 86,3 moh: 0,1 m³/s.*
3. *Spor i dam ved rist i sideløp: bredde 0,6 m og høyde (til HRV) 0,5 m: slipp ved vannstand 86,3 moh: 0,4 m³/s.*

Totalt vil det teoretisk slippes 1,5 m³/s vann ved vannstand lik HRV. Ved vannføring i Bøelva under 6,6 m³/s slippes 1,6 m³/s vann (3.1.1, s. 11).

I den tidligere «Melding om rehabilitering og utvidelse av Oterholtfoss kraftverk» beskrives et slipp av minstevannføring på 2 m³/s i hovedløpet (s. 9), mens detaljplanen beskriver et slipp på 1,0 m³/s i hovedløpet. I OEDs avslag på konsesjonssøknaden om Nye Oterholtfoss kraftverk fra 2014 var minstevannføring et sentralt tema i konsekvensvurderingen. Her påpekte flere høringsparter (og NVE) at et minstevannføringsslipp på 3 m³/s ikke var

tilstrekkelig for å ivareta hensyn til miljø og allmenne interesser (herunder friluftsliv). I detaljplanen henvises til den opprinnelige konsesjons manglende krav til minstevassføring.

Opplevelse av området
«I Oterholtfossen vil det oppleves som lite vannføring, men tilstrekkelig for bading og tilsvarende aktivitet.» (3.1.1, s. 9).

Dette samsvarer i liten grad med svar fra utbygger på vår tidligere høringsuttalelse:

«Utbygger kjenner godt til friluftsliv og bruken av området. Planlagt utbygging vil verken redusere tilgangen til området eller redusere opplevelsene.» (Tilbakemelding på høringsuttalelser fra utbygger Telemark Energi, s. 9).

Antall dager med minstevannføring
«I et normalt år (2019) vil det være 13 dager med minstevannføring i Oterholtfossen. Resten av året vil det være overløp og større vannføring.» (s. 11).

Det fremstår lite representativt å benytte begrepet «normalt år» eller gjennomsnitt i et utvalg med så stor variasjon. Nedenfor vises en tabell som viser antall dager per år med vannføring på 7 m³/s eller lavere for de seneste 10 år (https://sildre.nve.no/station/16.51.0):

Årstall	Dager med 7 m/s eller mindre
2015	16
2016	0
2017	15
2018	124
2019	11
2020	5
2021	13
2020	107
2023	0
2024	0
2025	72

At det etter en opprusting i et tørt år som i fjor kan være 72 (nesten sammenhengende dager), med en vannføring på 1 m3/s i det pågjeldende elvestrekk, bør kommer tydelige frem i både vurdering og detaljplan. Uten et mere nyansert perspektiv på konsekvensene for endring av minstevassføring, og et reelt sammenligningsgrunnlag, er det liten basis for å

vurdere konsekvensene for friluftsliv i området.

Anders Steen Hansen

Universitetslektor/programansvarlig

Fakultet for humaniora, idretts- og utdanningsvitenskap

Institutt for friluftsliv, idrett og kroppsøving

Tel: +47 35 02 64 07

Anders.S.Hansen@usn.no

www.usn.no

Universitetet i Sørøst-Norge